

Urząd Statystyczny
w Katowicach

Śląski Ośrodek
Badań Regionalnych

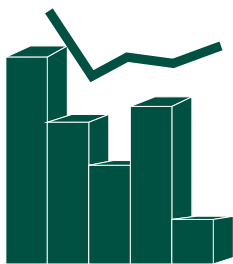
ul. Owocowa 3, 40 – 158 Katowice
e-mail: SekretariatUsKce@stat.gov.pl
tel.: 32 779 12 00 fax: 32 779 13 00, 258 51 55
katowice.stat.gov.pl

OPRACOWANIA SYGNALNE

ROLNICTWO W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W 2013 R.

Katowice, lipiec 2014 r.

WAŻNIEJSZE DEFINICJE I POJĘCIA

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007, do której są zaliczane.
2. **Gospodarstwo rolne** – jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą. **Gospodarstwo indywidualne** to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną. Gospodarstwa indywidualne obejmują: gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych, gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym bez użytków rolnych) prowadzące działy specjalne produkcji rolnej lub produkcję o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali: drzew owocowych, krzewów owocowych, szkółek sadowniczych i ozdobnych, warzyw i truskawek gruntowych, chmielu, tytoniu, kóz oraz dzikich zwierząt (np. dziki, sarny, daniela) utrzymywanych w gospodarstwie dla produkcji mięsa.
Prezentowane dane w zakresie wyników badań reprezentacyjnych za 2012 i 2013 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.
3. Zgodnie z definicją podaną w ust. 2 prezentowane dane za 2012 i 2013 r. o powierzchni użytków rolnych nie obejmują posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów). *Dane za 2010 i 2011 r. zmieniono w stosunku do opublikowanych wcześniej i podano w warunkach porównywalnych z danymi za 2012 i 2013 r.*
4. **Powierzchnia gruntów ogółem** oznacza łączną powierzchnię użytków rolnych, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów niezależnie od tytułu władania – własnych, dzierżawionych (na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowanych z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel, itp.), wspólnych w części przypadających użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych.

Użytki rolne ogółem to powierzchnia:

- **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** (użytki rolne utrzymywane zgodnie z normami, spełniające wymogi Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych norm z dnia 11.03.2010 r. (Dz. U. z 2010 r., nr 39, poz. 211 z późniejszymi zmianami). W ich skład wchodzi: powierzchnia pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe,
- **użytków rolnych pozostałych**, tj. użytków rolnych nie użytkowanych i nie utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej. Użytki te uprzednio były użytkowane jako tereny rolnicze, a obecnie ze względów ekonomicznych, społecznych i innych nie są wykorzystywane już rolniczo, ale w razie zmiany decyzji można je przywrócić do produkcji rolnej przy wykorzystaniu zasobów gospodarstwa.

Powierzchnia pod zasiewami to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczanych od 2010 r. do upraw trwałych, ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Dane za lata 2010-2013 zaprezentowane na tle lat poprzednich nie są w pełni porównywalne.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymywane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie. Nie zalicza się tutaj powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Powierzchnia łąk trwałych to grunty pokryte trwale trawami (5 lat lub więcej), z zasady koszone, a w rejonach górskich również powierzchnia koszonych łąk i połonin.

Powierzchnia pastwisk trwałych to grunty pokryte trwale trawami (5 lat lub więcej), które z zasady nie są koszone lecz wypasane, a w rejonach górskich również powierzchnia wypasanych łąk i połonin.

Do **lasów i gruntów leśnych** zalicza się powierzchnię pokrytą roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona) lub powierzchnię przejściowo jej pozbawioną (powierzchnia nie zalesiona) oraz grunty związane z gospodarką leśną. Uwzględnia się tu powierzchnię szkółek drzew leśnych założonych na terenach leśnych i wykorzystywanych na potrzeby własne gospodarstwa rolnego (niehandlowe), a także powierzchnię drzew i krzewów szybkorosnących prowadzonych na użytkach rolnych.

Do **powierzchni pozostałych gruntów** wchodzących w skład gospodarstwa wlicza się grunty będące pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, parkami, powierzchnię wód śródlądowych (własnych i dzierżawionych), rowów melioracyjnych, powierzchnię porośniętą wikliną w stanie naturalnym, powierzchnię terenów bagiennych, powierzchnię innych gruntów (torfowiska, żwirownie), nieużytków (w tym gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych) oraz powierzchnię przeznaczoną dla rekreacji. Do pozostałych gruntów zalicza się także powierzchnię gruntów rolnych nie użytkowanych rolniczo, jeżeli grunty te nie powrócą już do użytkowania rolniczego, np. grunty rolne przeznaczone pod budowę drogi, supermarketu.

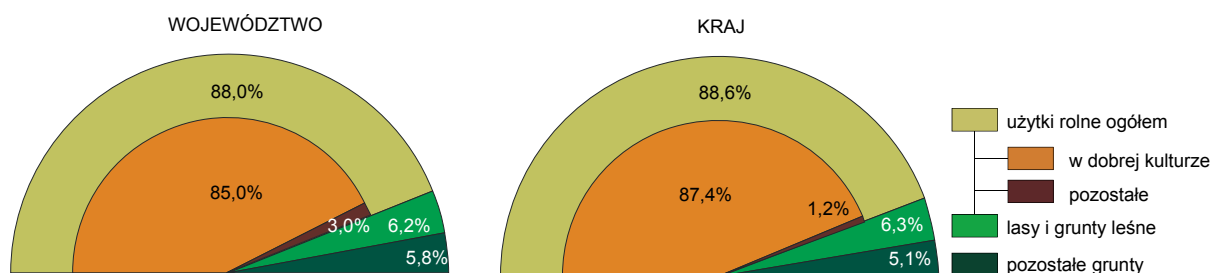
5. **Informacje o skupie** produktów rolnych dotyczą ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.
6. **Ceny skupu** są cenami przeciętnymi obliczonymi jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych skupionych w danym okresie przez podmioty gospodarcze prowadzące skup bezpośrednio od producentów.
7. **Ceny produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwane przez rolników na targowiskach** obliczone są jako średnie arytmetyczne wszystkich notowań; przeciętne ceny roczne – jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.
8. **Ceny gruntów ornych w obrocie prywatnym** są przeciętnymi cenami rocznymi obliczonymi jako średnie arytmetyczne cen uzyskanych z badań reprezentacyjnych przeprowadzonych w gospodarstwach indywidualnych.
9. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2012/2013 oznacza okres od 1 lipca 2012 r. do 30 czerwca 2013 r.).
10. Dane dotyczące powierzchni gruntów prezentuje się według stanu w czerwcu. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnie zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu.
11. Dane zawarte w niniejszej informacji opracowano na podstawie:
 - *wyników badań reprezentacyjnych* przeprowadzonych w gospodarstwach indywidualnych w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, plonów i zbiorów ważniejszych upraw rolnych, zużycia nawozów mineralnych i wapniowych, cen gruntów ornych w obrocie prywatnym,
 - *miesięcznych notowań cen dokonywanych na celowo wytypowanych targowiskach,*
 - *wyników sprawozdawczości z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i pozostałych,*
 - *ocen i ekspertyz rzeczoznawców do spraw produkcji roślinnej szczebla gminnego i wojewódzkiego.*
12. Informacje prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa rolnego.
13. Dane za 2013 r. mają charakter nieostateczny.
14. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
15. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” lub mogą nie sumować się na 100%.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH

Ogólna powierzchnia **gruntów użytkowanych przez gospodarstwa rolne** w województwie śląskim w czerwcu 2013 r. wyniosła 434,7 tys. ha i w porównaniu z 2012 r. zmniejszyła się o 1,8 tys. ha, tj. 0,4 %. Spadek ten był głównie wynikiem zmniejszenia się powierzchni pozostałych gruntów oraz powierzchni lasów i gruntów leśnych. Ogólna powierzchnia gospodarstw rolnych stanowiła 2,6% gruntów będących w użytkowaniu gospodarstw rolnych w kraju i była jedną z najniższych wśród województw. Gospodarstwa indywidualne użytkowały 93,1% gruntów gospodarstw rolnych województwa na obszarze 404,9 tys. ha, tj. nieznacznie mniejszym niż w 2012 r.

STRUKTURA UŻYTKOWANIA GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2013 R.

Stan w czerwcu

Ogólna powierzchnia gospodarstw rolnych w 2013 r. w przeważającej części (99,4%) użytkowana była przez gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha. Gospodarstwa te posiadały 431,9 tys. ha powierzchni ogólnej, w tym 381,0 tys. ha użytków rolnych. Gospodarstwa indywidualne o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha zajmowały 402,1 tys. ha powierzchni ogólnej i 355,1 tys. ha użytków rolnych.

Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych

LATA	Ogółem	W dobrej kulturze					Pozostałe
		razem	w tym				
			powierzchnia pod zasiewami	grunty ugorowane	łąki trwałe	pastwiska trwałe	
	w hektarach						

OGÓŁEM

2010 ^a	391197	385936	272296	17279	80033	10194	5261
2011	408366	402686	279668	24242	79952	12326	5680
2012	377386	364419	254562	21042	70887	13658	12967
2013	382552	369526	260765	13640	79698	10890	13027

w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE

2010 ^a	362938	359297	248777	17020	78583	9153	3641
2011	380700	276918	257602	23351	78413	11497	3782
2012	350485	339432	232994	20274	69482	12743	11053
2013	356701	344671	238799	13262	78476	10072	12030

^a Dane na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego.

Analizując gospodarstwa rolne według grup obszarowych powierzchni użytków rolnych największy odsetek powierzchni ogólnej pozostawał w użytkowaniu gospodarstw małych o powierzchni użytków rolnych od 2 do 5 ha (19,6%) i od 5 do 10 ha (17,5%), jak i gospodarstw największych, tj. o areale 100 ha i więcej (17,5%). W najmniejszym odsetku (0,6%) powierzchnia ogólna skupiona była w gospodarstwach najmniejszych, tj. do 1 ha powierzchni użytków rolnych. W strukturze użytkowania gruntów w ramach grup obszarowych użytków

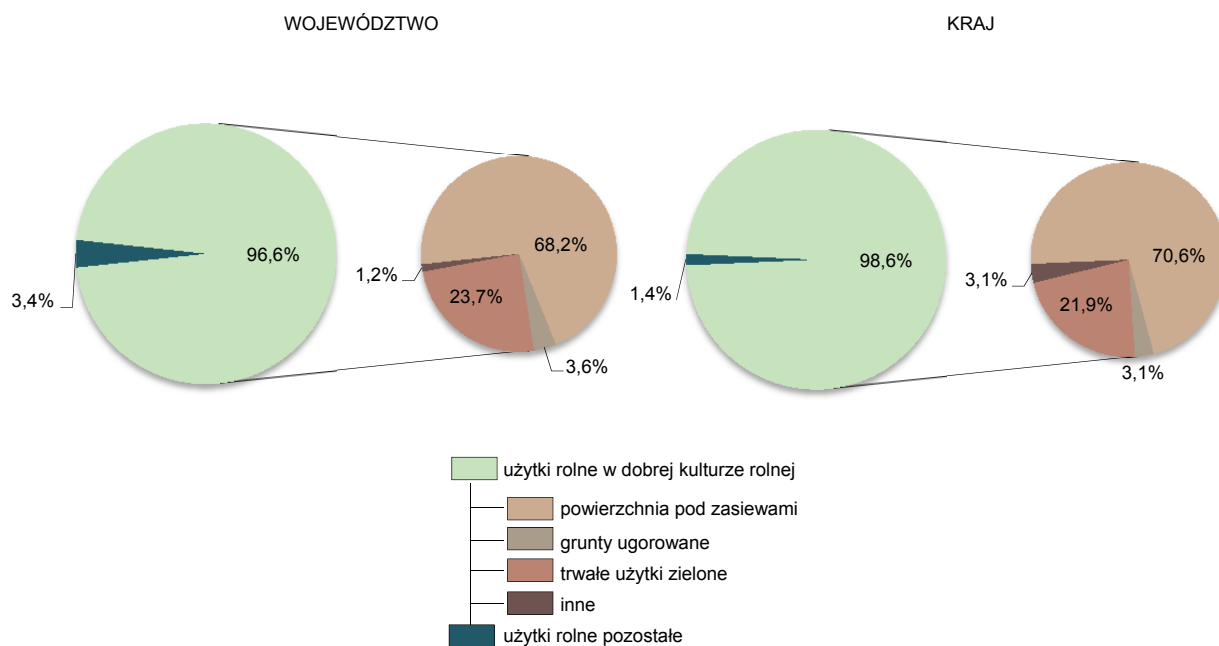
rolnych można zauważyć, że w miarę wzrostu użytkowanej przez gospodarstwa rolne powierzchni wzrasta odsetek gruntów będących pod zasiewami, a maleje odsetek ziemi ugorowanej, ale utrzymywanej w dobrej kulturze oraz użytków rolnych pozostałych (nie utrzymywanych w dobrej kulturze, nie wykorzystywanych już do prowadzenia produkcji rolniczej). Gospodarstwa najmniejsze, tj. do 1 ha powierzchni użytków rolnych, pod zasiewy wykorzystywały niewiele ponad 30% ogólnej powierzchni, a gospodarstwa największe pod uprawę przeznaczały około 75% użytkowanych gruntów. W grupie gospodarstw najmniejszych duży odsetek użytkowanych gruntów stanowiły pozostałe grunty (pod zabudowaniami, nieużytki itp.), pod które przeznaczono 36% ogólnej powierzchni gospodarstw. Wraz ze wzrostem ogólnej powierzchni gospodarstwa odsetek ten maleje.

W ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych **użytki rolne**, których powierzchnia w 2013 r. wyniosła 382,6 tys. ha, stanowiły 88,0% (odpowiednio w kraju 88,6%). W zdecydowanej większości (93,2%) grunty te należały do gospodarstw indywidualnych. W porównaniu z ub. r. powierzchnia użytków rolnych zwiększyła się o 5,2 tys. ha, czyli o 1,4%. Wzrósł także udział powierzchni użytków rolnych w ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych o 1,5 p. proc.

Analizując udział powierzchni użytków rolnych w ogólnej powierzchni gospodarstw w poszczególnych grupach obszarowych, można zauważyć, że odsetek ten rośnie – od 57,0% w gospodarstwach najmniejszych do 96,2% w grupie gospodarstw o powierzchni użytków rolnych od 50 do 100 ha. W grupie gospodarstw największych, tj. 100 ha i więcej powierzchni użytków rolnych odsetek ten wyniósł 92,2%.

STRUKTURA POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2013 R.

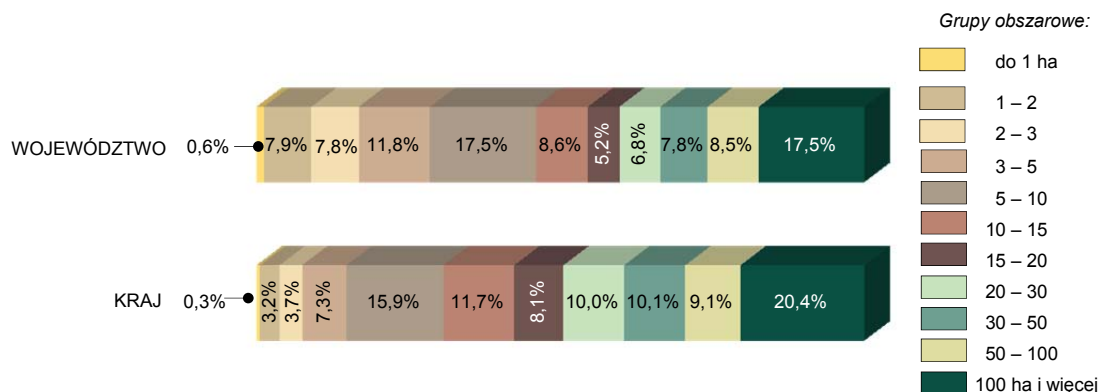
Stan w czerwcu

W grupie gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, areal tej powierzchni wyniósł 381,0 tys. ha i stanowił 99,6% użytków rolnych w województwie. Powierzchnia ta była większa o 1,5% w porównaniu z 2012 r.

STRUKTURA POWIERZCHNI OGÓLNEJ W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH W 2013 R.

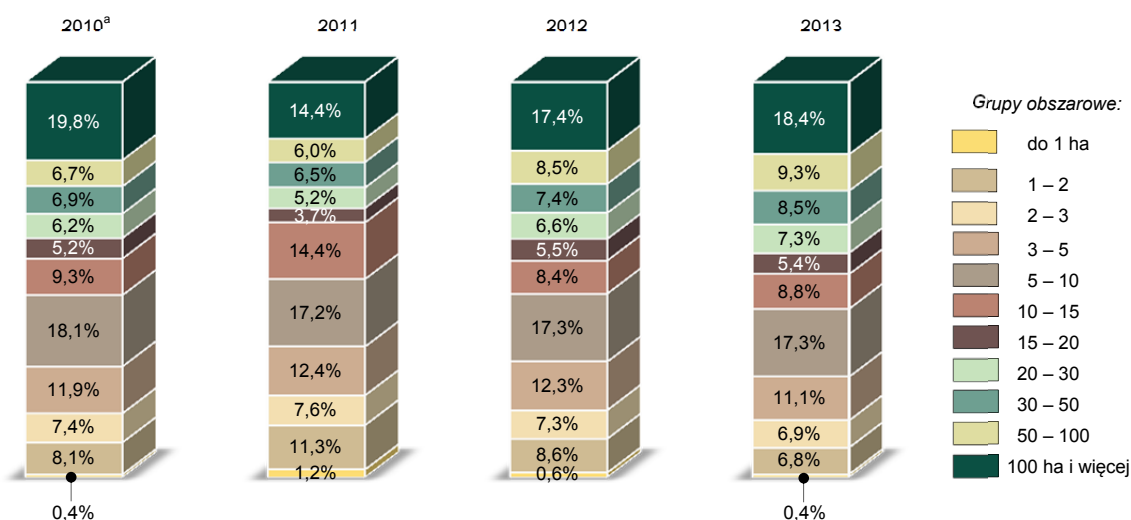
Stan w czerwcu

Wyniki badań wskazują, że w 2013 r. podobnie jak w 2012 r. maleje udział powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach mniejszych, a rośnie udział powierzchni użytków rolnych w gospodarstwach większych.

STRUKTURA POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH

Stan w czerwcu

a Dane na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego.

W 2013 r. powierzchnia użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej w gospodarstwach rolnych wyniosła 369,5 tys. ha, co stanowiło 85,0% ogólnej powierzchni użytków rolnych w województwie (w kraju udział ten wyniósł 87,4%). Grunty te zajmowały o 5,1 tys. ha, tj. o 1,4% więcej areálu niż w roku ubiegłym.

W ogólnej powierzchni użytków rolnych, tak jak w latach ubiegłych największy odsetek (68,2%) stanowiła **powierzchnia pod zasiewami**, która w 2013 r. wyniosła 260,8 tys. ha. W porównaniu do 2012 r. powierzchnia pod zasiewami wzrosła o 6,2 tys. ha, tj. o 2,4%.

Powierzchnia gruntów ugorowanych będących w dobrej kulturze rolnej łącznie z uprawami na przyoranie (nawozy zielone) w gospodarstwach rolnych w 2013 r. wyniosła 13,6 tys. ha, co stanowiło 3,1% gruntów ugorowanych w kraju. W gospodarstwach rolnych odsetek analizowanych gruntów w ogólnej powierzchni użytków rolnych wyniósł 3,6%, malejąc w porównaniu do roku ubiegłego o 1,8 p. proc. (w kraju odsetek ten wyniósł 3,1%). W porównaniu do roku ubiegłego areál gruntów ugorowanych zmalał o ponad 7 tys. ha, tj. o 35,2%.

Największy odsetek (9,2%) gruntów ugorowanych w ogólnej powierzchni użytków rolnych wystąpił w gospodarstwach najmniejszych (do 1 ha powierzchni użytków rolnych), a najmniejszy (1,8%) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych od 20 do 30 ha.

W województwie śląskim w gospodarstwach rolnych udział powierzchni **lasów i gruntów leśnych** oraz **pozostałych gruntów** w ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych wyniósł odpowiednio: 6,2% i 5,8%. W porównaniu z danymi dla kraju w przypadku lasów i gruntów leśnych, odsetek ten był nieznacznie niższy, natomiast dla pozostałych gruntów był on wyższy o 0,7 p. proc.

W ogólnej **powierzchni zasiewów**, która w 2013 r. wyniosła 260,8 tys. ha, podobnie jak w latach ubiegłych, przeważała uprawa zbóż ogółem (79,5%), do których zaliczamy: zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i pozostałe zbożowe. Zboża te zajmowały powierzchnię 207,2 tys. ha, tj. o 1,9% większą niż w ub. r. W strukturze powierzchni zasiewów w porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił wzrost udziału powierzchni upraw przemysłowych i ziemniaków odpowiednio o: 1,2 i 0,1 p. proc., natomiast obniżył się udział powierzchni uprawy zbóż i pastewnych odpowiednio o: 0,4 i 1,2 p. proc

Powierzchnia zasiewów według ważniejszych grup upraw rolnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2011	2012	2013		
	w hektarach			w odsetkach	2012 = 100	
O G Ó Ł E M	272296	279668	254562	260765	100,0	102,4
Zboża	216239	225813	203286	207186	79,5	101,9
w tym:						
pszenica	66245	69781	59824	62261	23,9	104,1
żyto	30093	28239	24065	29337	11,3	121,9
jęczmień.....	31804	31225	33292	28132	10,8	84,5
owies	14277	17445	13921	11681	4,5	83,9
pszenżyto	33104	35778	31732	35093	13,5	110,6
mieszanki zbożowe	22641	26779	21889	18759	7,2	85,7
kukurydza na ziarno	14901	14075	16442	19822	7,6	120,6
Ziemniaki	12063	12546	8066	8501	3,3	105,4
Przemysłowe ^b	23589	19073	21153	24889	9,5	117,7
w tym:						
buraki cukrowe	1687	2162	1664	1757	0,7	105,6
rzepak i rzepik	20715	16001	18958	22338	8,6	117,8
Pastewne ^c	14047	16526	16496	13620	5,2	82,6
Pozostałe ^d	6358	5710	5561	6569	2,5	118,2

^a Dane na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z uprawą maku, słonecznika, soi, gorczycy, lnu, konopi, tytoniu, chmielu i cykorii. ^c Okopowe pastewne, strączkowe pastewne na zielonkę, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami na zielonkę oraz kukurydza na zielonkę. ^d Strączkowe na nasiona, mieszanki zbożowo-strączkowe, warzywa, truskawki, wysadki okopowych oraz inne, np. ziola, wiklina.

STRUKTURA POWIERZCHNI ZASIEWÓW WAŻNIEJSZYCH GRUP UPRAW W 2013 R.

Stan w czerwcu

PRODUKCJA ROŚLINNA

W województwie śląskim w 2013 r. zebrano 771,0 tys. t **zbóż ogółem** i w porównaniu z poprzednim rokiem zbiory te były mniejsze o 12,9 tys. t (o 1,7%), ale o 5,4% większe w porównaniu do średnich zbiorów z lat 2006 – 2010. Zmniejszenie produkcji zbóż było wynikiem niższego o 3,6% niż w ub. r. plonowania. Należy zaznaczyć, że na tle przeciętnej wydajności z lat 2006 – 2010, plonowanie zbóż w 2013 r. było wyższe o 12,0%. W porównaniu do przeciętnej krajowej wydajności zbóż, plonowanie tych upraw było o 0,8 dt/ha, czyli o 2,1% niższe. Wśród ważniejszych gatunków zanotowano spadek produkcji jęczmienia, owsa i mieszanek zbożowych. Mniejsze zbiory wspomnianych upraw były konsekwencją spadku zarówno areалу uprawy jak i niższego plonowania. Wśród zbiorów ważniejszych gatunków zbóż wzrost produkcji odnotowano w uprawie pszenicy, żyta, pszenżyta i kukurydzy, odpowiednio o: 6,1%, 13,1%, 8,2% i 4,6%, co pomimo słabszego plonowania (z wyjątkiem pszenicy) było wynikiem większej niż w ubiegłym roku powierzchni uprawy.

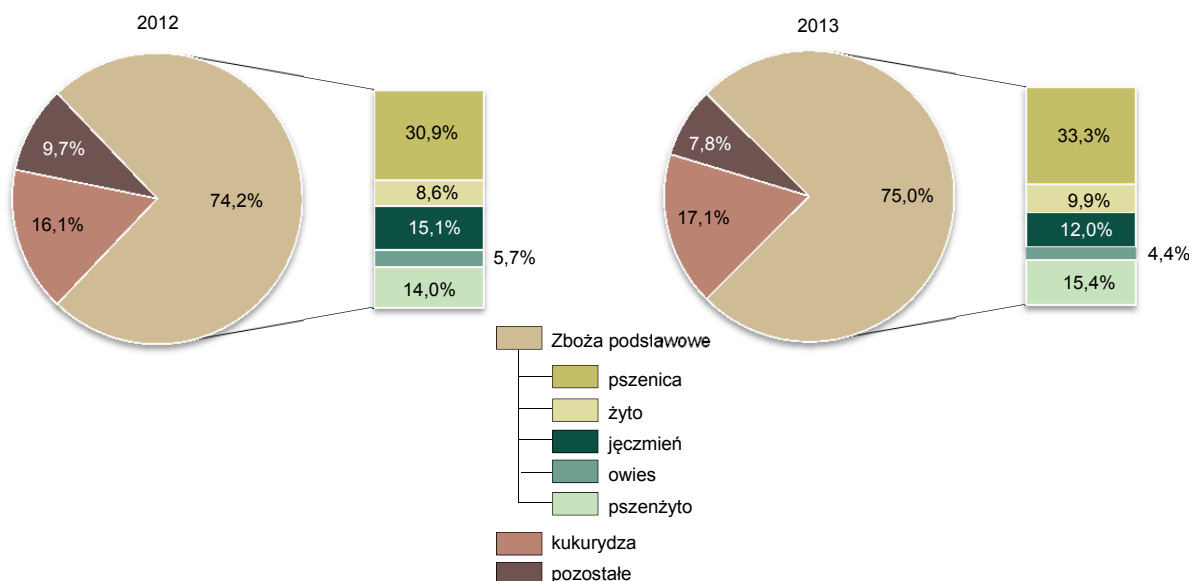
Plonowanie **zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi**, w województwie śląskim w 2013 r. wyniosło 34,3 dt/h i było niższe od ubiegłorocznego o 3,8%. Największy spadek plonów zanotowano w jęczmieniu jarym o 11,1%.

Plony ważniejszych gatunków zbóż

ZBOŻA	2006– –2010 ^a	2010	2011	2012	2013		
	w dt / ha				2006–2010 = = 100	2011 = 100	
O G Ó Ł E M	33,2	32,1	38,1	38,6	37,2	112,0	96,4
Pszenica ozima	38,4	37,6	44,2	41,7	42,3	110,2	101,4
Pszenica jara	29,4	28,1	33,7	35,3	33,4	113,6	94,6
Żyto	25,0	23,5	26,9	28,2	26,1	104,4	92,6
Jęczmień ozimy	34,8	33,8	39,8	39,1	38,4	110,3	98,2
Jęczmień jary	29,1	26,9	34,1	34,3	30,5	104,8	88,9
Owies	27,4	26,3	30,6	31,9	29,3	106,9	91,8
Pszenżyto ozime	31,9	31,8	35,3	35,1	34,4	107,8	98,0
Pszenżyto jare	26,0	26,6	29,9	29,7	28,9	111,2	97,3
Mieszanki zbożowe ozime	28,4	29,5	31,1	31,4	30,5	107,4	97,1
Mieszanki zbożowe jare	28,4	26,7	32,4	33,2	30,3	106,7	91,3
Kukurydza na ziarno	66,1	59,9	79,0	76,8	66,7	100,9	86,8

a Przeciętne roczne.

STRUKTURA ZBIORÓW ZBÓŻ

Zbiory **ziemniaków** (łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych) w porównaniu do 2012 r. były niższe o 13,8% i wyniosły 158,8 tys. t. Spadek produkcji ziemniaków, pomimo większej o 4,1% powierzchni uprawy, był wynikiem obniżenia plonowania o ponad 17% w porównaniu z ub. r. Plonowanie ziemniaków było także niższe o 13,8% od przeciętnej krajowej i o 4,2% od średniej wojewódzkiej wydajności z lat 2006 – 2010.

W uprawach **przemysłowych** plonowanie poszczególnych gatunków było bardzo zróżnicowane w zależności od gatunku. Wśród ważniejszych upraw w tej grupie zebrano 98,5 tys. t buraków cukrowych – nieznacznie więcej niż w 2012 r. oraz 63,2 tys. t rzepaku i rzepiku, tj. więcej o 25,0% niż w ub. r. i o 38,6% od przeciętnej z lat 2006 – 2010. Zwiększenie produkcji rzepaku i rzepiku w porównaniu z 2012 r. wynikało ze wzrostu powierzchni uprawy o 17,8% oraz plonowania o 6,0%. Wydajność z 1 ha w województwie śląskim dla buraków cukrowych oraz rzepaku i rzepiku wyniosła odpowiednio 561 dt i 28,3 dt i była niższa od średnich krajowych odpowiednio o 3,3% i 2,7%.

Zbiory ważniejszych ziemioplodów rolnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006– –2010 ^a	2010	2011	2012	2013		
	w tys. t				2006– –2010 ^a = 100	2012 = = 100	
Zboża ogółem	731,3	694,5	860,7	783,9	771,0	105,4	98,3
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	637,3	599,3	744,7	653,5	635,2	99,7	97,2
pszenica	230,0	236,2	294,3	241,9	256,7	111,6	106,1
żyto	74,2	70,6	76,1	67,8	76,7	103,3	113,1
jęczmień	114,0	90,3	110,0	118,1	92,3	80,9	78,1
owies	35,7	37,6	53,4	44,4	34,3	96,1	77,3
pszenżyto	99,7	103,1	124,6	109,5	118,4	118,8	108,2
mieszanki zbożowe	83,6	61,4	86,3	71,9	56,9	68,1	79,2
Rzepak i rzepik	45,6	37,2	40,3	50,6	63,2	138,6	125,0
Ziemniaki ^b	287,9	213,8	289,0	184,3	158,8	55,2	86,2
Buraki cukrowe	93,4	76,3	115,7	97,8	98,5	105,5	100,7

a Przeciętne roczne. b Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych.

Ogólna **powierzchnia paszowa** (uprawy pastewne uprawiane w plonie głównym oraz trwałe użytki zielone) w 2013 r. wyniosła 104,2 tys. ha i w porównaniu z ub. r. była wyższa o 3,2 tys. ha, tj. o 3,1%. W ogólnej powierzchni użytków rolnych powierzchnia ta stanowiła 27,2%, wobec 26,0% w roku poprzednim. Na wzrost areалу powierzchni paszowej wpłynął wzrost o 7,1% powierzchni trwałych użytków zielonych, dominujących w tej grupie upraw. Zmniejszyła się natomiast o 17,4% powierzchnia polowych upraw pastewnych.

Powierzchnia paszowa

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2013	
					2012 = 100
O G Ó Ł E M w ha	104274	108804	101041	104207	103,1
z tego:					
Trwałe użytki zielone	90227	92278	84546	90587	107,1
Polowe uprawy pastewne	14047	16526	16496	13620	82,6
w tym kukurydza na zielonkę	7800	10060	9647	8537	88,5
w % ogólnej powierzchni zasiewów ...	5,2	5,9	5,9	5,2	x

W grupie **polowych upraw pastewnych użytkowanych na paszę** w porównaniu z ub. r. nastąpił spadek powierzchni w uprawie kukurydzy na zielonkę o 11,5%, co przy niższym o 20,5% plonowaniu dało mniej o 29,6% zielonej masy. Zmalała także powierzchnia uprawy motylkowych drobnonasiennych z innymi pastewnymi i trawami na zielonkę o 29,1%, co przy mniejszym o 4,7% plonowaniu dało o ponad 30% mniej zielonej masy. Po przeliczeniu na siano zbiory z **trwałych użytków zielonych** wyniosły 420,1 tys. t i były wyższe o 12,3%

od ubiegłorocznych. Na wzrost zbiorów siana z trwałych użytków zielonych wpływ miały wyższe o 18,8% zbiory z łąk trwałych, dominujące w ogólnej ilości zebranego siana z trwałych użytków zielonych. Wzrost zbiorów siana z łąk trwałych wynikał zarówno ze wzrostu powierzchni jak i wydajności siana z 1 ha. Mniej o 23,4% zielonki z pastwisk trwałych zebrano na skutek zmniejszenia ich powierzchni oraz niższego o 4,2% plonowania.

Zbiory niektórych roślin pastewnych na paszę

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006-2010 ^a =100	2010	2011	2012	2013		
	w tys. t				2006-2010 ^a =100	2012 = 100	
Okopowe pastewne	30,9	29,6	26,1	10,6	11,5	37,2	107,9
Strączkowe pastewne	4,6	10,0	8,6	4,8	7,1	154,3	149,9
Motylkowe drobnonasienne ^a	285,0	145,1	152,4	188,8	127,5	44,7	67,5
Kukurydza na zielonkę	363,5	349,7	623,7	588,1	414,0	113,9	70,4
Trwałe użytki zielone ^b	406,7	431,1	426,6	374,1	420,1	103,3	112,3
łąki trwałe	345,8	392,4	382,3	316,3	375,8	108,7	118,8
pastwiska trwałe	61,0	38,8	44,3	57,8	44,3	72,6	76,6

a łącznie z innymi pastewnymi i trawami. b W przeliczeniu na siano.

W produkcji **upraw ogrodnich** zebrano 82,6 tys. t warzyw gruntowych (łącznie z warzywami z ogrodów przydomowych), tj. o 4,4 tys. t mniej niż w roku poprzednim i o 25,5 tys. t mniej od przeciętnych zbiorów z lat 2006 – 2010. Województwo śląskie znajdowało się w grupie województw o najmniejszej produkcji warzyw gruntowych w kraju (2,1% produkcji krajowej). Wśród ważniejszych gatunków warzyw gruntowych wzrost produkcji wystąpił w uprawie cebuli, pomidorów, kalafiorów, ogórków oraz kapusty. Wyższe dla tych gatunków zbiory były wynikiem zwiększenia powierzchni ich uprawy i lepszej wydajności z hektara. Wśród warzyw gruntowych, podobnie jak w roku ubiegłym, najwięcej zebrano marchwi jadalnej – 26,5 tys. t, której zbiory stanowiły 32,1% produkcji warzyw gruntowych. W porównaniu z ub. r. udział ten zmalał o 8,4 p. proc.

Zbiory ważniejszych ziemniaków ogrodnich

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006-2010 ^a	2010	2011	2012	2013		
	w tys. t					2006-2010 ^a = 100	2012 = 100
Warzywa gruntowe	108,1	73,3	85,1	87,0	82,6	76,4	95,0
w tym:							
kapusta	35,5	17,2	18,5	18,7	20,7	52,7	111,1
kalafior	1,2	0,7	0,8	0,8	1,2	66,7	146,8
cebula	4,9	2,9	3,1	3,1	6,0	122,4	192,4
marchew jadalna	30,4	25,3	32,1	35,2	26,5	87,2	75,2
buraki ćwikłowe	12,8	8,5	10,0	11,5	10,4	81,3	89,9
ogórki	5,0	3,3	3,4	2,5	3,5	70,0	141,0
pomidory	2,2	1,8	1,9	1,4	2,2	100,0	161,2
Owoce z drzew	35,7	22,6	27,8	18,7	16,5	46,3	88,5
w tym:							
jabłka	24,5	16,7	21,8	14,5	11,8	48,2	81,1
gruszki	2,4	1,2	1,2	1,0	1,2	51,9	125,1
śliwki	3,6	2,1	1,8	1,2	1,4	37,6	110,8
wiśnie	2,5	1,0	1,4	0,6	0,5	20,0	89,4
czereśnie	1,2	0,9	0,9	0,7	0,9	75,0	121,7
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	6,9	4,8	5,6	4,8	4,5	65,2	94,7
w tym:							
truskawki	3,6	2,0	2,2	2,3	2,4	66,7	103,5
maliny	0,6	0,5	0,6	0,3	0,3	50,0	98,7
porzeczki	1,4	1,4	1,7	1,4	1,2	85,7	80,8
agrest	0,6	0,3	0,4	0,3	0,2	33,3	97,6

Plonowanie prawie wszystkich ważniejszych gatunków warzyw gruntowych było wyższe w porównaniu z ub. r. Niżej plonowały jedynie warzywa korzeniowe.

Zbiory owoców z drzew i krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych w 2013 r. (łącznie z uprawami w ogrodach przydomowych) wyniosły 21,1 tys. t i w porównaniu z innymi województwami produkcja ta była jedną z najmniejszych w kraju. Na tle przeciętnych zbiorów z lat 2006 – 2010 produkcja ważniejszych owoców z drzew i krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych jest mniejsza. Przyczyną obserwowanego spadku wielkości produkcji owoców jest między innymi zmniejszający się sukcesywnie areal upraw większości gatunków drzew i krzewów owocowych. Wśród ważniejszych gatunków drzew owocowych przeciętna ich wydajność z 1 ha (z wyjątkiem jabłoni i wiśni) była wyższa niż w roku poprzednim. Wśród gatunków z tej grupy, podobnie jak w latach ubiegłych, najwięcej zebrano jabłek – 11,8 tys. t, co stanowiło ponad 70% produkcji owoców z drzew i 56,0% ogólnej produkcji owoców. Zbiory z krzewów owocowych i plantacji jagodowych wyniosły 4,5 tys. t i stanowiły 21,5% ogólnej produkcji owoców. Dla wszystkich ważniejszych gatunków z tej grupy, z wyjątkiem truskawek, zanotowano spadek produkcji, co wynikało głównie ze zmniejszenia powierzchni ich uprawy. Wzrost produkcji truskawek łącznie z poziomkami o 3,5% był wynikiem zwiększenia plonowania o 7,1%. W rezultacie wśród owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych najwięcej zebrano truskawek – 2,4 tys. t, co stanowiło ponad 53% produkcji owoców w tej grupie i 11,5% ogólnej produkcji.

ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH I WAPNIOWYCH

W województwie śląskim w roku gospodarczym 2012/2013 gospodarstwa rolne zużyły 43,2 tys. t, nawozów mineralnych (NPK) w przeliczeniu na czysty składnik, przy czym nawozy azotowe stanowiły 64,7%, fosforowe 15,4%, a potasowe 20,0% (przed rokiem udział ten wyniósł odpowiednio: 57,6%, 20,1% i 22,3%). Przeciętnie na 1 ha użytków rolnych gospodarstwa rolne zużyły 112,9 kg nawozów mineralnych (NPK) w przeliczeniu na czysty składnik, w tym 116,9 kg na 1 ha powierzchni użytków rolnych w dobrej kulturze.

Zużycie nawozów mineralnych (NPK) i wapniowych (CaO) w kg/1 ha użytków rolnych

LATA GOSPODARCZE	Nawozy mineralne (NPK)				Wapniowe (CaO)
	ogółem	azotowe (N)	fosforowe (P ₂ O ₅)	potasowe (K ₂ O)	
2009/2010 ^a	113,7	64,2	23,7	25,7	42,1
2010/2011	130,0	71,4	25,5	33,1	32,0
2011/2012	125,7	72,4	25,3	28,0	37,5
2012/2013	112,9	73,0	17,3	22,6	53,1

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

Pod zbiory w 2013 r. w gospodarstwach rolnych zużyto 20,3 tys. t, nawozów wapniowych (CaO) w przeliczeniu na czysty składnik, tj. 53,1 kg na 1 ha użytków rolnych. Nawozy wapniowo-magnezowe stanowiły 40,6% nawozów wapniowych ogółem, a ich zużycie na 1 ha użytków rolnych wyniosło 21,6 kg, tj. 18,7% więcej niż w ubiegłym roku.

PRZEBIEG WARUNKÓW AGROMETEOROLOGICZNYCH

Ciepła i sucha pogoda jesienią 2012 r. sprzyjała wykonywaniu rolniczych prac polowych, tj.: podorywek, orek, doprowadzeniu gleby i siewom ozimin. Pierwsze przymrozki, którym towarzyszyły niewielkie opady śniegu wystąpiły w trzeciej dekadzie października. Wegetacja roślin nie została jednak przerwana, a ciepły listopad sprzyjał jej kontynuowaniu. Ze względu na niewielką ilość opadów obserwowano objawy niedoboru wilgoci w glebie. Wschody ozimin były nierównomierne. Pomimo suchej pogody podczas wysiewów ozimin długi okres wegetacji roślin spowodował, że nadrobiły one opóźnione czy nierówne wschody. Wszystkie plantacje zbóż ozimych wchodząc w okres zimowego spoczynku były dobrze wyrosnięte i rozkrzewione (jedynie wcześniej zasiany rzepak był nadmiernie wyrosnięty) oraz odpowiednio zahartowane.

Warunki pogodowe panujące zimą 2012/2013 nie stwarzały większych zagrożeń dla zimujących upraw. Pomimo znacznych spadków temperatur powietrza poniżej 0° C, obfite opady śniegu i gruba pokrywa śnieżna zapobiegały nadmiernemu wychłodzeniu roślin. Pokrywa śnieżna i niskie temperatury powietrza, z okresowymi niewielkimi ociepleniami, utrzymywały się aż do połowy kwietnia 2013 r. Przedłużająca się zima spowodowała opóźnienie rozpoczęcia wegetacji. Pierwsze prace polowe i siewy rozpoczęły się dopiero po 15 kwietnia. W pierwszej połowie miesiąca temperatury powietrza były niskie, w dzień 0-5° C, w nocy z przymrozkami. Opady w ciągu całego miesiąca były niewielkie, głównie w postaci śniegu i deszczu ze śniegiem.

Szkody po zimowym okresie spoczynku roślin raczej nie wystąpiły. Na drzewach i krzewach owocowych, nie zaobserwowano większych uszkodzeń zimowych. Starsze nasadzenia plantacji truskawek przetrzymały raczej dobrze. Na młodszych plantacjach wystąpiły niewielkie uszkodzenia.

Kolejny wiosenny miesiąc – maj był bardzo chłodny, jednak bez przymrozków, z wyjątkowo dużą ilością opadów. Opady na terenie całego województwa przekroczyły 100 mm, a lokalnie nawet 200 mm. Obserwowano bardzo duże uwilgotnienie gleby. Na wielu plantacjach z opóźnieniem wykonywano zabiegi chemiczne, chwastobójcze czy nawożenie. Kwitnienie drzew i krzewów owocowych odbywało się przy bardzo zmiennej temperaturze i wilgotności. W związku z tym notowano słabą aktywność owadów, co wpływało na słabsze zawiązywanie owoców.

W czerwcu opady deszczu najczęściej miały charakter burzowy. Występowały na terenie całego województwa, w niektórych rejonach jednorazowy opad o charakterze deszczu nawalnego przekraczał 40 mm. W czerwcu średnio opady przekroczyły 120 mm, a lokalnie wyniosły nawet do 200 mm. Temperatury w ciągu całego miesiąca były niskie, z wyjątkiem kilku dni, kiedy wzrosły do 30° C.

Upalna i sucha pogoda w ciągu ostatniej dekady lipca spowodowała przyspieszenie zbiorów. Pomimo tego, zaawansowanie prac żniwnych w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego było mniejsze, co wynikało głównie z wiosennego opóźnienia wegetacji. Niewielkie opady deszczu, często o charakterze burzowym, występowały jedynie lokalnie.

Ze względu na upalny przebieg pogody w trzeciej dekadzie lipca i w sierpniu, żniwa przebiegały bardzo sprawnie. Przez cały sierpień temperatury powietrza były wysokie. W pierwszej połowie miesiąca przekraczały 30° C, w drugiej połowie spadały do 20-25° C. Opady wystąpiły dopiero w ostatnich dniach miesiąca, były niewielkie – rzędu 10-15 mm i nie miały już charakteru burzowego. Pomimo tego wilgotność gleby była bardzo niska.

Wrzesień był miesiącem chłodnym, z temperaturami 10-15° C i z dużą ilością opadów deszczu w pierwszej i drugiej dekadzie miesiąca. W nocy temperatury spadały do 5-8° C, a w trzeciej dekadzie wystąpiły pierwsze przymrozki. Opady w ciągu całego miesiąca przekroczyły 70-80 mm.

Cały październik był bardzo ciepły z temperaturami w dzień pomiędzy 12-20° C, a w nocy 6-12° C. Przymrozki wystąpiły tylko lokalnie, na Podbeskidziu na początku i w ostatnich dniach października. Wegetacja roślin nadal trwała. Opady w województwie wyniosły średnio 50-60 mm i w ciągu całego miesiąca były równomiernie rozłożone. Przebieg pogody w tym okresie sprzyjał wykonywaniu prac polowych.

Temperatury w dzień w ciągu całego listopada były dodatnie, przekraczały 10° C, w nocy z wyjątkiem kilku dni nie spadały poniżej 0° C. Opady przekroczyły 50 mm, a lokalnie na południu województwa wyniosły 80 mm. W większości występowały one w postaci deszczu, jedynie w trzeciej dekadzie listopada wystąpiły niewielkie opady śniegu, który stopniał po kilku dniach. Wegetacja roślin nie została jeszcze zakończona.

Temperatury powietrza

MIESIĄCE	Katowice		Bielsko-Biała		Częstochowa		Racibórz	
	średnia tempe- ratura	odchylenie od normy ^a	średnia tempe- ratura	odchylenie od normy ^a	średnia tempe- ratura	odchylenie od normy ^a	średnia tempe- ratura	odchylenie od normy ^a
	w °C							
2012								
Wrzesień	14,4	1,2	15,0	1,8	14,3	1,3	14,7	1,1
Październik	8,6	0,3	9,1	0,2	8,5	0,2	9,0	0,0
Listopad	5,8	2,7	7,0	3,6	5,7	2,9	6,5	2,9
Grudzień	-2,0	-1,8	-0,7	-0,9	-2,1	-1,6	-1,1	-1,3
2013								
Styczeń	-2,4	-0,7	-2,3	-1,0	-3,1	-1,1	-2,2	-0,9
Luty	-0,2	0,1	-0,9	-0,5	-1,0	-0,2	-0,2	0,0
Marzec	-0,6	-3,9	-0,6	-3,8	-1,8	-4,7	0,1	-3,7
Kwiecień	9,0	1,0	9,2	1,7	8,4	0,8	9,0	0,8
Maj	13,7	0,4	13,4	0,7	14,2	1,0	13,8	0,3
Czerwiec	17,2	1,2	16,6	1,2	17,5	1,5	16,9	0,8
Lipiec	19,5	1,8	19,1	2,0	19,9	2,3	19,7	1,9
Sierpień	18,7	1,3	18,7	1,7	19,0	1,6	19,1	1,4
Wrzesień	11,8	-1,4	11,8	-1,7	11,9	-1,1	12,6	-1,0
Październik	10,4	2,1	11,5	2,6	10,1	1,8	10,8	1,8
Listopad	5,1	2,0	5,6	2,2	4,9	2,1	5,5	1,9

^a Wartości odniesiono do norm z okresu 1971 – 2000 r.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Opady atmosferyczne

MIESIĄCE	Katowice		Bielsko-Biała		Częstochowa		Racibórz	
	w mm	% normy ^a	w mm	% normy ^a	w mm	% normy ^a	w mm	% normy ^a
2012								
Wrzesień	57,0	92	91,0	100	49,6	88	57,7	103
Październik	94,8	180	114,7	190	70,4	155	81,3	197
Listopad	35,8	74	44,0	77	38,6	98	36,8	92
Grudzień	35,2	73	29,8	57	23,8	63	17,9	53
2013								
Styczeń	61,7	159	64,6	155	50,5	159	43,8	158
Luty	17,2	47	37,8	90	19,7	70	28,7	11
Marzec	57,7	138	78,2	159	63,1	182	36,1	112
Kwiecień	26,5	50	30,4	42	26,4	64	21,1	47
Maj	110,3	143	142,7	142	114,2	173	132,1	197
Czerwiec	120,9	135	199,4	149	147,1	181	109,6	140
Lipiec	78,6	76	92,8	72	47,7	55	14,3	15
Sierpień	27,7	35	46,8	41	30,1	44	48,4	66
Wrzesień	94,0	152	135,8	149	87,0	155	99,2	177
Październik	17,8	34	28,4	47	16,9	37	24,2	59
Listopad	43,4	89	77,0	135	28,5	72	30,8	77

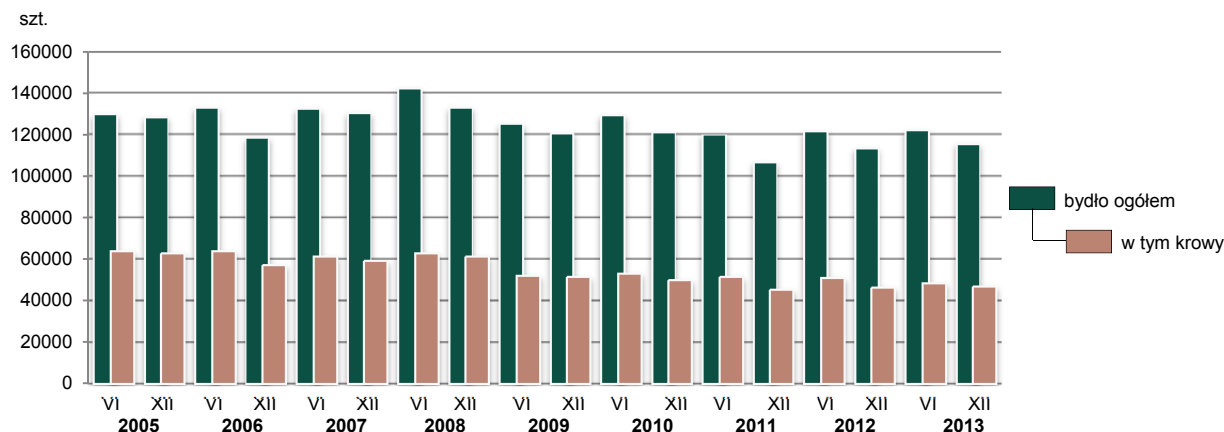
^a Wartości odniesiono do norm z okresu 1971 – 2000 r.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH

Pogłowie bydła w województwie śląskim w grudniu 2013 r. liczyło 115,5 tys. szt. i było o 2,1 tys. szt. (o 1,8%) większe niż przed rokiem, a w porównaniu z liczebnością stada w czerwcu 2013 r. mniejsze o 6,6 tys. szt. (o 5,4%). Pogłowie bydła w województwie śląskim stanowiło 2,1% pogłowia bydła w Polsce.

POGŁOWIE BYDŁA

Pogłowie krów w grudniu 2013 r. nieznacznie wzrosło (o 0,5%) w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego i liczyło 46,9 tys. szt., a w stosunku do stanu w czerwcu 2013 r. zmniejszyło się o 1,6 tys. szt. (o 3,3%). W grudniu 2013 r. pogłowie krów mlecznych wyniosło 44,6 tys. szt., tj. 95,2% ogólnej liczby krów.

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych w grudniu 2013 r. wynosiła 30,2 szt., w tym krów 12,3 szt. wobec odpowiednio: 29,2 i 12,0 szt. w grudniu 2012 r.

W skali roku odnotowano wzrost liczebności cieląt o 2,5 tys. szt. (o 9,0%) i bydła dorosłego o 1,2 tys. szt. (o 2,3%), natomiast spadek pogłowia młodego bydła w wieku 1-2 lat o 1,7 tys. szt. (o 5,2%).

STRUKTURA STADA BYDŁA WEDŁUG GRUP WIEKOWO-UŻYTKOWYCH W 2013 R.

Stan w grudniu

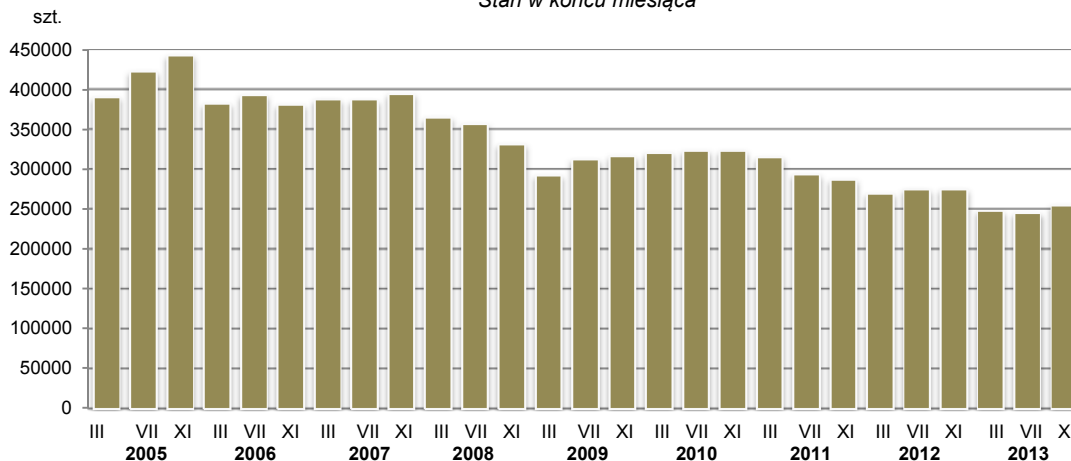

W porównaniu ze strukturą pogłowia w grudniu 2012 r. zwiększył się udział grupy cieląt w pogłowie bydła ogółem (o 1,7 p. proc.), na podobnym poziomie utrzymał się udział bydła w wieku 2 lat i więcej, natomiast zmalał odsetek młodego bydła w wieku 1-2 lat (o 1,9 p. proc.). W grudniu 2013 r. w województwie śląskim w gospodarstwach indywidualnych pogłowie bydła wynosiło 108,8 tys. szt., co stanowiło 94,3% pogłowia bydła ogółem. W porównaniu z grudniem 2012 r. zanotowano niewielki wzrost liczebności stada bydła ogółem – o 2,3 tys. szt. (o 2,2%), natomiast w porównaniu z czerwcem 2013 r. – spadek o 6,4 tys. szt. (o 5,6%). Stan pogłowia krów w gospodarstwach indywidualnych w grudniu 2013 r. w porównaniu z grudniem 2012 r. pozostał prawie na tym samym poziomie, a w porównaniu z czerwcem 2013 r. zmniejszył się o 3,4%.

Pogłowie trzody chlewnej w województwie śląskim w końcu listopada 2013 r. liczyło 255,7 tys. szt. i w odniesieniu do stanu sprzed roku spadło o 20,0 tys. szt. (o 7,3%), natomiast w porównaniu ze stanem notowanym w końcu lipca 2013 r. wzrosło o 10,5 tys. szt. (o 4,3%). Dla porównania w kraju liczebność trzody chlewnej w skali roku zmalała o 1,2%. Udział województwa śląskiego w krajowym pogłowie trzody chlewnej zmniejszył się w ujęciu rocznym o 0,2 p. proc. i w listopadzie 2013 r. wyniósł 2,3%.

POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ

Stan w końcu miesiąca

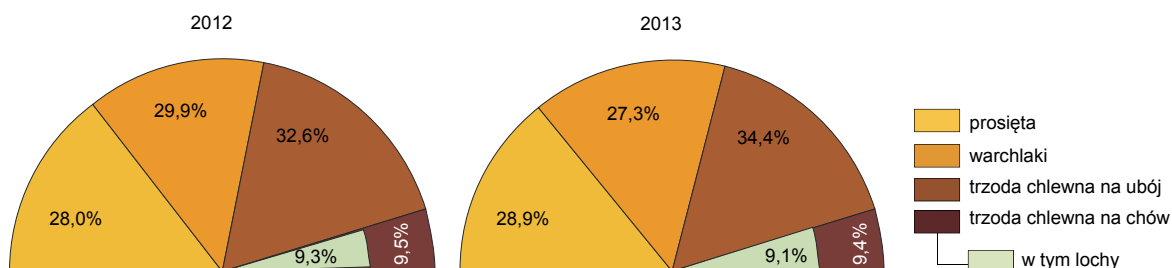
W listopadzie 2013 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem 2012 r., odnotowano spadek pogłowia trzody chlewnej we wszystkich grupach produkcyjno – użytkowych, przy czym największy w pogłowie warchlaków o wadze od 20 kg do 50 kg – o 12,8 tys. szt. (o 15,5%) i pogłowie trzody chlewnej na chów o 2,3 tys. szt. (o 8,8%).

Liczebność loch na chów w listopadzie 2013 r. wyniosła 23,4 tys. szt. (w tym 14,6 tys. szt. stanowiły maciory prośne) i w porównaniu z listopadem 2012 r. spadła o 2,3 tys. szt. (o 8,9%), natomiast pogłowie loch prośnych zmniejszyło się o 1,5 tys. szt. (o 9,2%).

W stosunku do stanu w końcu lipca 2013 r. liczba loch zmniejszyła się o 1,9%, w tym maciory prośnych o 0,5%.

STRUKTURA POGŁOWIA TRZODY CHLEWNEJ

Stan w listopadzie

W porównaniu ze strukturą pogłowia trzody chlewnej rejestrowaną w listopadzie 2012 r. zmniejszył się (o 2,6 p. proc.) udział warchlaków o wadze od 20 kg do 50 kg, natomiast zwiększył się udział prosiąt o wadze do 20 kg i trzody chlewnej na ubój o wadze 50 kg i więcej – odpowiednio o 0,9 i 1,9 p. proc.

Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych w końcu listopada 2013 r. wyniosła 66,8 szt., w tym loch na chów 6,1 szt., wobec odpowiednio: 70,9 szt. i 6,6 szt. w listopadzie 2012 r.

W gospodarstwach indywidualnych w ciągu roku odnotowano spadek pogłowia trzody chlewnej ogółem o 8,7%, natomiast w porównaniu z lipcem 2013 r. – wzrost o 5,2%, przy czym największy dla trzody chlewnej przeznaczony na ubój – o 9,1%.

Pogłowie owiec w grudniu 2013 r. liczyło 11,0 tys. szt. i było o 1,5% niższe niż przed rokiem, a w porównaniu z liczebnością stada w czerwcu 2013 r. zmniejszyło się o 24,8%.

W skali roku liczba maciorek owczych wzrosła o 20,9% i w grudniu 2013 r. wyniosła 7,0 tys. szt. W strukturze stada owiec ogółem maciorki stanowiły 63,7%, odsetek ten zwiększył się o 11,8 p. proc. w stosunku do stanu w grudniu 2012 r.

Obsada owiec ogółem na 100 ha użytków rolnych w grudniu 2013 r. wyniosła 2,9 szt., w tym maciorek 1,8 szt., wobec odpowiednio: 2,9 szt. i 1,5 szt. w grudniu 2012 r.

Pogłowie owiec w województwie śląskim stanowiło 4,9% pogłowia tych zwierząt gospodarskich w kraju. W gospodarstwach indywidualnych utrzymywane było 95,5% ogółu pogłowia owiec.

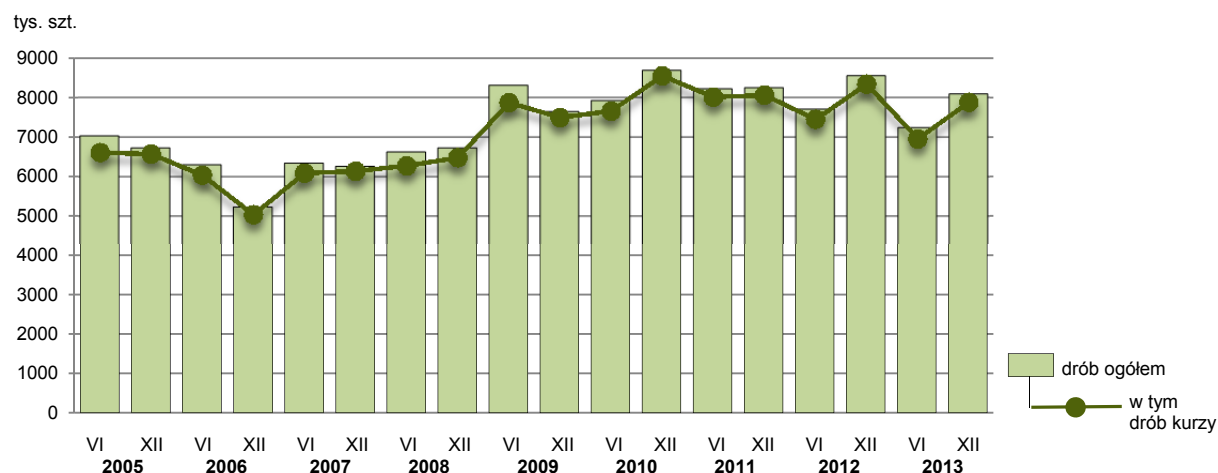
W czerwcu 2013 r. **pogłowie koni** w gospodarstwach rolnych liczyło 7,9 tys. szt., w tym 3-letnich i starszych 5,9 tys. szt., tj. 74,4% ogólnej populacji. W gospodarstwach indywidualnych utrzymywanych było 98,2% koni. W porównaniu z czerwcem 2012 r. zarejestrowano niewielki spadek (o 0,6%) pogłowia tych zwierząt gospodarskich.

Pogłowie drobiu (w wieku powyżej 2 tygodni) w grudniu 2013 r. liczyło 8090,9 tys. szt. i było niższe niż przed rokiem o 458,0 tys. szt. (o 5,4%), natomiast w porównaniu z czerwcem 2013 r. zwiększyło się o 846,8 tys. szt. (o 11,7%). Całość pogłowia drobiu w województwie śląskim utrzymywana była w sektorze prywatnym. W gospodarstwach indywidualnych utrzymywane było 87,4% pogłowia drobiu ogółem. Udział województwa śląskiego w krajowym pogłowie drobiu ogółem w grudniu 2013 r. wyniósł 6,3%.

W strukturze pogłowia drobiu ogółem drób kurzy stanowił 97,5% (w tym: brojlery kurze – 52,5%, nioski – 43,6%), indyki – 1,1%, kaczki i drób pozostały – 1,2% oraz gęsi – 0,2%.

Średnio w województwie obsada drobiu kurzego na 100 ha użytków rolnych w grudniu 2013 r. wyniosła 2061 szt. (w kraju 801 szt.).

POGŁOWIE DROBIU

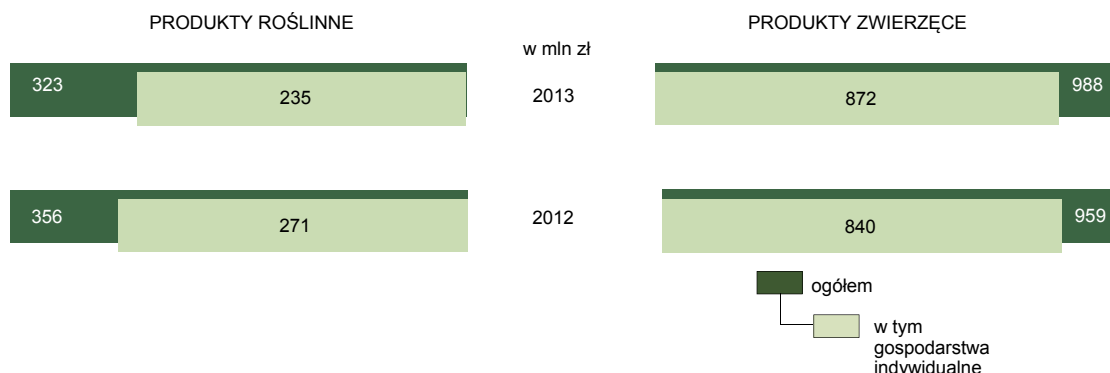

SKUP I CENY PRODUKTÓW ROLNYCH

Wartość produktów rolnych (w cenach bieżących, bez podatku VAT) skupionych w województwie śląskim w 2013 r. wyniosła 1311,4 mln zł (2,2% skupu w kraju), z tego produktów roślinnych – 322,9 mln zł, a produktów zwierzęcych 988,4 mln zł.

Wartość skupu produktów rolnych w gospodarstwach indywidualnych wyniosła 1106,4 mln zł, tj. 84,4% ogólnej wartości skupu.

SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

Skup głównych produktów rolnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013		
	w liczbach bezwzględnych	2012 = 100	Polska = 100	
Zboża ogółem (bez siewnego) w t ...	125585	114447	91,1	1,1
w tym pszenica w t	95689	89615	93,7	1,8
Ziemniaki w t	6614	4184	63,3	0,3
Żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) w t	18920	20691	109,4	3,2
Żywiec rzeźny wieprzowy w t	45343	46592	102,8	2,3
Żywiec rzeźny drobiowy w t	91923	90399	98,3	4,1
Mleko w tys. l	193720	189311	97,7	2,0

W skali roku w województwie śląskim skupiono mniej ziarna zbóż konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) o 8,9%. Zanotowano bardzo niski skup ziemniaków, tj. o 36,7% mniejszy w odniesieniu do 2012 r. Wzrósł natomiast skup buraków cukrowych (o 12,7%) oraz rzepaku i rzepiku (o 11,9%).

Skup żywca rzeźnego w wadze żywej w 2013 r. wyniósł 158,2 tys. ton i utrzymał się na poziomie roku ubiegłego. W porównaniu z rokiem poprzednim największy wzrost (o 9,4%) zanotowano w skupie żywca wołowego (bez cieląt).

Ceny skupu głównych produktów rolnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013		
	w liczbach bezwzględnych	2012 = 100	Polska = 100	
Zboża ogółem (bez siewnego) za 1 dt	81,34	76,34	93,9	103,9
w tym pszenica za 1 dt	88,09	78,61	89,2	98,7
Ziemniaki za 1 dt	35,95	74,74	207,9	153,0
Żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	6,24	6,08	97,4	98,1
Żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	5,05	5,11	101,2	94,8
Żywiec rzeźny drobiowy za 1 kg	3,86	3,94	102,1	168,4
Mleko za 1 l	1,18	1,32	111,9	97,1

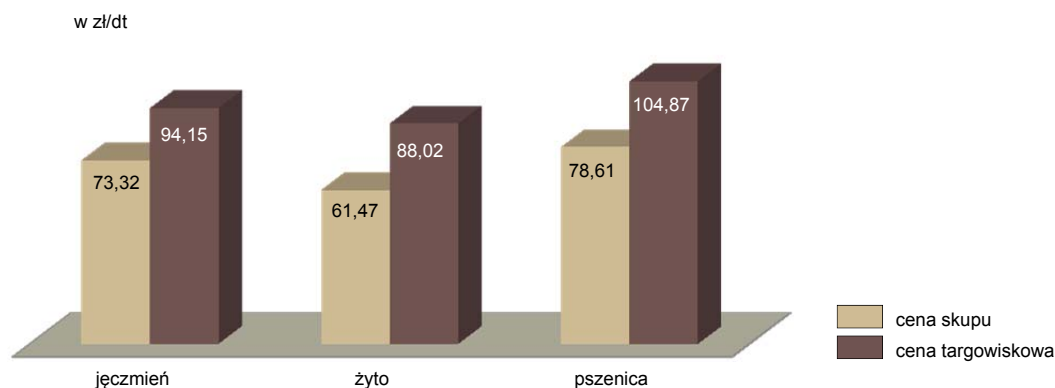
W porównaniu do średnich cen skupu uzyskanych w Polsce, producenci z województwa śląskiego uzyskali znacznie wyższe ceny za sprzedaż ziemniaków i żywca drobiowego. Ceny skupu ziemniaków, żywca wieprzowego, drobiowego i mleka w 2013 r. były wyższe od uzyskanych w roku poprzednim – odpowiednio o: 107,9%, 1,2%, 2,1% i 11,9%.

Ceny targowiskowe głównych produktów rolnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012	2013		
	w liczbach bezwzględnych		2012 = 100	Polska = 100
Pszenica za 1 dt	98,53	104,87	106,4	107,6
Żyto za 1 dt	91,79	88,02	95,9	120,8
Jęczmień za 1 dt	91,16	94,15	103,3	107,5
Owies za 1 dt	83,89	85,48	101,9	121,4
Ziemniaki za 1 dt	64,15	111,40	173,7	111,2
Prosię na chów za 1 szt.	217,88	213,87	98,2	126,1

W 2013 roku średnie ceny produktów rolnych na targowiskach w województwie śląskim były wyższe niż w kraju. W porównaniu z 2012 r. również zaobserwowano wzrost cen targowiskowych, z wyjątkiem ceny prosiąt na chów, która była o 1,8 % niższa.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU I CENY TARGOWISKOWE WYBRANYCH PRODUKTÓW ROLNYCH W 2013 R.

Opracowanie: Małgorzata HADZIŃSKA, Marcin KAMIŃSKI, Dorota STRUPOWSKA, Renata ŚLUSARZ
– Wydział Badań Ankietowych,

Opracowanie graficzne; wersja elektroniczna: Daniela ZIĘTEK
– Śląski Ośrodek Badań Regionalnych

Katowice, lipiec 2014 r.

Tabl. 1. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W 2013 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogólna powierzchnia gruntów	Użytki rolne										Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		ogółem	w dobrej kulturze								pozostałe		
			razem	pod zasiewami	grunty ugorowane	uprawy trwałe		ogrody przydomowe	łąki trwałe	pastwiska trwałe			
						razem	w tym sady						
W HEKTARACH													
O G Ó Ł E M	434688	382552	369526	260765	13640	3494	1921	1040	79698	10890	13026	26994	25142
w tym gospodarstwa indywidualne	404892	356701	344671	238799	13262	3028	1544	1034	78476	10072	12030	26293	21898
2012 = 100													
O G Ó Ł E M	99,6	101,4	101,4	102,4	64,8	124,3	97,2	71,4	112,4	79,7	100,5	93,4	83,2
w tym gospodarstwa indywidualne	99,7	101,8	101,5	102,5	65,4	121,8	92,3	71,2	112,9	79,0	108,8	93,3	79,6
W ODSETKACH													
O G Ó Ł E M	100,0	88,0	85,0	60,0	3,1	0,8	0,4	0,2	18,3	2,5	3,0	6,2	5,8
w tym gospodarstwa indywidualne	100,0	88,1	85,1	59,0	3,3	0,7	0,4	0,3	19,4	2,5	3,0	6,5	5,4
W ODSETKACH													
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym gospodarstwa indywidualne	93,1	93,2	93,3	91,6	97,2	86,7	80,4	99,4	98,5	92,5	92,4	97,4	87,1
KRAJ = 100													
O G Ó Ł E M	2,6	2,6	2,6	2,5	3,1	0,8	0,5	3,3	3,1	1,7	6,5	2,6	3,0
w tym gospodarstwa indywidualne	2,7	2,7	2,6	2,6	3,2	0,8	0,4	3,3	3,2	1,7	7,4	2,7	3,0

Tabl. 2. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH POWIERZCHNI UŻYTKÓW ROLNYCH W 2013 R.

GRUPY OBSZAROWE	Ogólna powierzchnia gruntów	Użytki rolne								Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	w dobrej kulturze						pozostałe		
			razem	w tym							
				pod zasiewami	grunty ugorowane	uprawy trwałe	łąki trwałe	pastwiska trwałe			
W HEKTARACH											
OGÓŁEM	434688	382552	369526	260765	13640	3494	79698	10890	13026	26994	25142
W ODSETKACH											
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Do 1 ha	0,6	0,4	0,4	0,3	1,1	1,5	0,5	0,7	0,6	0,7	4,0
Powyżej 1 ha	99,4	99,6	99,6	99,7	98,9	98,5	99,5	99,3	99,4	99,3	96,0
1,01 – 1,99	7,9	6,8	6,6	4,1	9,3	10,9	14,1	5,3	14,3	15,5	16,0
2,00 – 4,99	19,6	17,9	17,2	13,3	25,3	25,4	28,4	13,5	37,4	36,7	26,3
5,00 – 9,99	17,5	17,3	16,9	16,4	19,4	19,4	18,7	11,7	28,5	21,7	15,9
10,00 – 19,99	13,8	14,2	14,5	15,4	9,2	10,3	12,5	14,9	5,1	11,6	10,7
20,00 – 49,99	14,6	15,7	16,2	17,8	9,1	10,7	12,3	17,2	3,3	5,4	6,7
50,00 – 99,99	8,5	9,3	9,5	10,7	5,6	4,5	6,1	12,5	2,4	2,2	3,2
100,00 ha i więcej	17,5	18,4	18,7	21,9	20,9	17,3	7,4	24,3	8,4	6,1	17,2
W ODSETKACH											
OGÓŁEM	100,0	88,0	85,0	60,0	3,1	0,8	18,3	2,5	3,0	6,2	5,8
Do 1 ha	100,0	57,0	54,4	30,8	5,3	1,9	13,5	2,7	2,6	6,8	36,2
Powyżej 1 ha	100,0	88,2	85,2	60,2	3,1	0,8	18,4	2,5	3,0	6,2	5,6
1,01 – 1,99	100,0	76,1	70,7	30,8	3,7	1,1	32,6	1,7	5,4	12,2	11,7
2,00 – 4,99	100,0	80,6	74,9	40,9	4,1	1,0	26,6	1,7	5,7	11,7	7,8
5,00 – 9,99	100,0	87,0	82,1	56,2	3,5	0,9	19,6	1,7	4,9	7,7	5,3
10,00 – 19,99	100,0	90,3	89,2	67,0	2,1	0,6	16,7	2,7	1,1	5,2	4,5
20,00 – 49,99	100,0	95,0	94,3	73,3	2,0	0,6	15,5	3,0	0,7	2,3	2,7
50,00 – 99,99	100,0	96,2	95,4	75,9	2,1	0,4	13,3	3,7	0,8	1,6	2,2
100,00 ha i więcej	100,0	92,2	90,7	75,0	3,7	0,8	7,7	3,5	1,4	2,1	5,7

Tabl. 3. PRZECIĘTNE CENY GRUNTÓW ORNYCH W OBROcie PRYWATNYM W 2013 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Grunty orne			
	ogółem	dobrze (pszenno- -buraczane)	średnie (żytnio- -ziemniaczane)	słabe (piaszczyste)
Cena za 1 ha w zł	25157	32229	25242	18561
rok poprzedni = 100	98,7	95,1	98,9	100,0
Polska = 100	95,5	99,9	93,6	91,9
w przeliczeniu na cenę 1 dt żyta ^a	285,8	366,2	286,8	210,9

a Według średnich rocznych cen na targowiskach.

Tabl. 4. POWIERZCHNIA, PLONY I ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W 2013 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha	Zbiory	
		w decytonach		2012= 100
OGÓŁEM				
Zboża	207186	37,2	7710068	98,3
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	185263	34,3	6352370	97,2
zboża podstawowe	166504	34,7	5783487	99,4
pszenica	62261	41,2	2567063	106,1
żyto	29337	26,1	766716	113,1
jęczmień	28132	32,8	922581	78,1
owies	11681	29,3	342828	77,3
pszenżyto	35093	33,7	1184299	108,2
mieszanki zbożowe	18759	30,3	568883	79,2
kukurydza na ziarno	19822	66,7	1321393	104,6
gryka, proso i inne zbożowe	2101	17,3	36305	87,9
Strączkowe jadalne (groch, fasola, bób i inne)	415	25,1	10416	189,4
Ziemniaki ^a	8757	181	1588492	86,2
Buraki cukrowe (bez wysadków)	1757	561	985114	100,7
Rośliny oleiste	23050	27,8	641518	124,9
w tym rzepak i rzepik	22338	28,3	631847	125,0
Okopowe pastewne (bez wysadków)	213	539	114707	107,9
Strączkowe pastewne na zielonkę ^b	365	195	71319	149,9
Strączkowe pastewne na nasiona ^b	2062	20,9	43062	97,3
Motylkowe drobnonasienne i trawy na zielonkę	4505	283	1274929	67,5
Motylkowe drobnonasienne i trawy na nasiona	368	7,8	2872	551,2
Kukurydza na zielonkę	8537	485	4139518	70,4
Pastwiska trwałe	10889	203	2213406	76,6
Łąki trwałe ^c	79698	47,2	3758009	118,8

a Łącznie z powierzchnią upraw w ogrodach przydomowych. b Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. c Pierwszy, drugi i trzeci pokos łącznie.

Tabl. 4. **POWIERZCHNIA, PLONY I ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH W 2013 R. (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powierzchnia w ha	Plony z 1 ha	Zbiory	
		w decytonach		2012 = 100
w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE				
Zboża	192478	35,9	6901508	99,0
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	173495	33,0	5724487	96,8
zboża podstawowe	154792	33,3	5157418	99,2
pszenica	54596	38,7	2113223	106,1
żyto	28470	25,8	734526	114,2
jęczmień	26080	31,9	830688	78,9
owies	11475	29,2	335070	76,6
pszenżyto	34171	33,5	1143911	106,6
mieszanki zbożowe	18703	30,3	567069	79,4
kukurydza na ziarno	16965	67,3	1141745	112,0
gryka, proso i inne zbożowe	2018	17,5	35276	88,0
Strączkowe jadalne (groch, fasola, bób i inne)	385	25,6	9843	225,9
Ziemniaki ^a	8747	181	1586356	86,2
Buraki cukrowe (bez wysadków)	1435	575	825125	105,0
Rośliny oleiste	18478	26,3	485997	133,9
w tym rzepak i rzepik	17772	26,8	476385	134,1
Okopowe pastewne (bez wysadków)	201	556	111707	105,1
Strączkowe pastewne na zielonkę ^b	365	195	71319	150,0
Strączkowe pastewne na nasiona ^b	1899	21,5	40819	93,8
Motylkowe drobnonasienne i trawy na zielonkę	4064	268	1088846	62,0
Motylkowe drobnonasienne i trawy na nasiona	368	7,8	2872	551,2
Kukurydza na zielonkę	7353	508	3735324	68,8
Pastwiska trwałe	10072	205	2064760	74,3
Łąki trwałe ^c	7846	47,4	3722588	118,6

^a Łącznie z powierzchnią upraw w ogrodach przydomowych. ^b Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi. ^c Pierwszy, drugi i trzeci pokos łącznie.

Tabl. 5. POWIERZCHNIA, PLONY I ZBIORY ZIEMIOPŁODÓW OGRODNICZYCH^a W 2013 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem				W tym gospodarstwa indywidualne		
	powierz- chnia w ha	plony z 1 ha	zbiory		powierz- chnia w ha	plony z 1 ha	zbiory
			w decytonach	2012 = 100			w decytonach
WARZYWA GRUNTOWE OGÓŁEM	2445	x	826497	95,0	2135	x	696288
Kapusta	392	530	207339	111,1	391	530	207310
Kalafior	56	223	12379	146,8	56	223	12379
Cebula	230	259	59582	192,4	161	215	34658
Marchew jadalna	640	414	264938	75,2	508	380	192869
Buraki ćwikłowe	294	352	103528	89,9	259	355	91949
Ogórki	167	210	35123	141,0	167	210	35108
Pomidory	91	240	21808	161,2	91	240	21804
Warzywa pozostałe ^b	576	212	121800	88,1	502	199	100212
OWOCE OGÓŁEM	x	x	210611	89,8	x	x	193189
Owoce z drzew	1863	x	165253	88,5	1489	x	148175
jabłonie	1005	117,3	117948	81,1	794	130,2	103422
grusze	140	88,4	12355	125,1	132	88,5	11720
śliwy	202	67,4	13622	110,8	193	63,7	12310
wiśnie	106	52,5	5556	89,4	102	50,0	5080
czereśnie	121	73,5	8871	121,7	116	76,2	8840
pozostałe owoce ^c	289	23,8	6901	122,9	151	45,1	6803
Owoce z krzewów owocowych i plantacji jagodowych	x	x	45358	94,7	x	x	45014
truskawki	436	55,5	24179	103,5	431	55,7	23993
maliny ^d	73	38,4	2813	98,7	73	38,4	2810
porzeczki	182	64,4	11706	80,8	179	65,0	11646
agrest	40	61,5	2469	97,6	40	61,6	2469
pozostałe owoce ^e	89	47,2	4191	89,4	88	46,7	4096

^a Łącznie z powierzchnią upraw w ogrodach przydomowych. ^b Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne. ^c Morele, brzoskwinie, orzechy włoskie. ^d Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^e Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

Tabl. 6. **ZUŻYCIENIA NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH^a ORAZ WAPNIOWYCH^b**
W ROKU GOSPODARCZYM 2012/2013 (w przeliczeniu na czysty składnik)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
W TONACH		
Nawozy mineralne lub chemiczne (NPK)	43195	38432
azotowe (N)	27934	25113
fosforowe (P ₂ O ₅)	6632	5772
potasowe (K ₂ O)	8629	7547
Nawozy wapniowe (CaO)	20332	14302
Rok poprzedni = 100		
Nawozy mineralne lub chemiczne (NPK)	91,1	91,7
azotowe (N)	102,2	105,0
fosforowe (P ₂ O ₅)	69,5	66,9
potasowe (K ₂ O)	81,7	80,4
Nawozy wapniowe (CaO)	143,8	159,9
Na 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg		
Nawozy mineralne lub chemiczne (NPK)	112,9	107,7
azotowe (N)	73,0	70,4
fosforowe (P ₂ O ₅)	17,3	16,2
potasowe (K ₂ O)	22,6	21,2
Nawozy wapniowe ^b (CaO)	53,1	40,1
Rok poprzedni = 100		
Nawozy mineralne lub chemiczne (NPK)	92,5	92,9
azotowe (N)	103,8	106,5
fosforowe (P ₂ O ₅)	70,3	68,1
potasowe (K ₂ O)	83,1	81,5
Nawozy wapniowe (CaO)	145,9	162,3
Polska = 100		
Nawozy mineralne lub chemiczne (NPK)	84,8	85,0
azotowe (N)	90,5	91,9
fosforowe (P ₂ O ₅)	67,6	65,9
potasowe (K ₂ O)	84,3	83,1
Nawozy wapniowe (CaO)	122,4	103,1
Na 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH W DOBREJ KULTURZE w kg		
Nawozy mineralne lub chemiczne (NPK)	116,9	111,5
azotowe (N)	75,6	72,9
fosforowe (P ₂ O ₅)	17,9	16,7
potasowe (K ₂ O)	23,4	21,9
Nawozy wapniowe (CaO)	55,0	41,5

a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi. **b** Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

Tabl. 7. **POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH W 2013 R.**

Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
W SZTUKACH		
Bydło	122031	115249
w tym krowy	48493	45578
Trzoda chlewna ^a	245205	192649
w tym lochy	23676	19526
Owce	14629	13998
w tym maciorki	7010	6751
Konie	7935	7796
w tym 3-letnie i starsze	5902	5780
Kozy	4993	4960
w tym samice 1-roczone i starsze	3997	3976
Drób kurzy ^b	6960857	5747786
w tym nioski	2841665	2080651
POLSKA = 100		
Bydło	2,1	2,1
w tym krowy	1,9	1,9
Trzoda chlewna ^a	2,2	2,1
w tym lochy	2,4	2,4
Owce	5,9	6,1
w tym maciorki	5,2	5,5
Konie	3,8	3,9
w tym 3-letnie i starsze	4,8	4,9
Kozy	6,1	6,2
w tym samice 1-roczone i starsze	6,4	6,5
Drób kurzy ^b	5,6	5,7
w tym nioski	5,7	6,4
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH		
Bydło	31,9	32,3
w tym krowy	12,7	12,8
Trzoda chlewna ^a	64,1	54,0
w tym lochy	6,2	5,5
Owce	3,8	3,9
w tym maciorki	1,8	1,9
Konie	2,1	2,2
w tym 3-letnie i starsze	1,5	1,6
Kozy	1,3	1,4
w tym samice 1-roczone i starsze	1,0	1,1
Drób kurzy ^b	1819,6	1611,4
w tym nioski	742,8	583,3
POLSKA= 100		
Bydło	79,5	77,1
w tym krowy	73,4	70,7
Trzoda chlewna ^a	83,9	79,9
w tym lochy	91,2	90,2
Owce	223,5	229,4
w tym maciorki	200,0	211,1
Konie	150,0	146,7
w tym 3-letnie i starsze	187,5	177,8
Kozy	216,7	233,3
w tym samice 1-roczone i starsze	250,0	220,0
Drób kurzy ^b	215,2	213,1
w tym nioski	217,5	236,7

a Stan w końcu lipca. **b** W wieku powyżej 2 tygodni.

Tabl. 8. **POGŁÓWIE BYDŁA WEDŁUG GRUP WIEKOWO-UŻYTKOWYCH W 2013 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Cielęta w wieku poniżej 1 roku	Młode bydło w wieku 1 – 2 lat	Bydło w wieku 2 lat i więcej		
				razem	w tym krowy	
					razem	w tym mleczne
OGÓŁEM						
W sztukach						
Czerwiec	122031	33772	34061	54198	48493	46126
Grudzień	115454	30126	30192	55136	46896	44646
Okres poprzedni = 100						
Czerwiec	107,6	122,2	106,9	100,6	104,0	103,6
Grudzień	94,6	89,2	88,6	101,7	96,7	96,8
Analogiczny okres roku poprzedniego = 100						
Czerwiec	100,3	99,6	120,3	91,2	94,9	95,2
Grudzień	101,8	109,0	94,8	102,3	100,5	100,3
W odsetkach						
Czerwiec	100,0	27,7	27,9	44,4	39,7	37,8
Grudzień	100,0	26,1	26,2	47,8	40,6	38,7
W tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE						
W sztukach						
Czerwiec	115249	31915	32634	50700	45578	43230
Grudzień	108838	28268	28874	51696	44051	41805
Okres poprzedni = 100						
Czerwiec	108,2	124,4	107,2	100,6	104,4	104,0
Grudzień	94,4	88,6	88,5	102,0	96,6	96,7
Analogiczny okres roku poprzedniego = 100						
Czerwiec	100,3	99,7	120,6	90,8	94,8	95,1
Grudzień	102,2	110,2	94,8	102,6	100,9	100,6
W odsetkach						
Czerwiec	100,0	27,7	28,3	44,0	39,5	37,5
Grudzień	100,0	26,0	26,5	47,5	40,5	38,4

Tabl. 9. **POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ WEDŁUG GRUP PRODUKCYJNO-UŻYTKOWYCH W 2013 R.**
Stan w końcu miesiąca

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Prosięta o wadze do 20 kg	Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej			
				na ubój	na chów		
					razem	w tym lochy	
						razem	w tym prośne
OGÓŁEM							
W sztukach							
Marzec	247783	73705	63291	85229	25558	24913	15711
Lipiec	245205	70860	69211	80881	24254	23676	14718
Listopad	255720	73982	69767	87981	23990	23364	14643
Okres poprzedni = 100							
Marzec	89,9	95,6	76,7	95,0	97,2	97,2	97,4
Lipiec	99,0	96,1	109,4	94,9	94,9	95,0	93,7
Listopad	104,3	104,4	100,8	108,8	98,9	98,7	99,5
Analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Marzec	91,6	94,2	88,5	92,1	90,8	91,5	91,5
Lipiec	89,3	87,9	90,8	90,0	86,7	86,9	83,4
Listopad	92,7	95,9	84,5	98,0	91,2	91,1	90,8
W odsetkach							
Marzec	100,0	29,8	25,5	34,4	10,3	10,1	6,3
Lipiec	100,0	28,9	28,2	33,0	9,9	9,7	6,0
Listopad	100,0	28,9	27,3	34,4	9,4	9,1	5,7
W tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE							
W sztukach							
Marzec	197941	59595	50577	66370	21399	20822	14025
Lipiec	192649	55932	55733	60955	20030	19526	13018
Listopad	202750	59079	57223	66510	19938	19386	13117
Okres poprzedni = 100							
Marzec	89,1	94,6	73,6	97,4	96,3	96,3	97,1
Lipiec	97,3	93,9	110,2	91,8	93,6	93,8	92,8
Listopad	105,2	105,6	102,7	109,1	99,5	99,3	100,8
Analogiczny okres roku poprzedniego = 100							
Marzec	91,3	91,8	88,6	93,7	88,9	89,8	90,7
Lipiec	86,8	82,8	90,7	88,1	83,9	84,1	82,2
Listopad	91,3	93,8	83,3	97,6	89,7	89,6	90,8
W odsetkach							
Marzec	100,0	30,1	25,6	33,5	10,8	10,5	7,1
Lipiec	100,0	29,0	28,9	31,6	10,4	10,1	6,8
Listopad	100,0	29,1	28,2	32,8	9,8	9,6	6,5

Tabl. 10. **DRÓB W 2013 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Droń kurzy		Gęsi	Indyki	Kaczki ^a
		razem	w tym nioiski			
OGÓŁEM W sztukach						
Czerwiec	7244086	6960857	2841665	24364	117753	141112
Grudzień	8090860	7885855	3525302	15445	93805	95755
Okres poprzedni = 100						
Czerwiec	84,7	83,4	67,2	150,4	129,0	144,9
Grudzień	111,7	113,3	124,1	63,4	79,7	67,9
Analogiczny okres roku poprzedniego = 100						
Czerwiec	94,0	93,4	77,1	160,3	94,3	126,3
Grudzień	94,6	94,5	83,4	95,3	102,7	98,3
W tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE W sztukach						
Czerwiec	6031015	5747786	2080651	24364	117753	141112
Grudzień	7072987	6867982	2951426	15445	93805	95755
Okres poprzedni = 100						
Czerwiec	80,9	79,3	57,0	150,4	129,0	144,9
Grudzień	117,3	119,5	141,9	63,4	79,7	67,9
Analogiczny okres roku poprzedniego = 100						
Czerwiec	93,6	92,8	72,3	160,3	94,3	126,3
Grudzień	94,9	94,7	80,9	95,3	102,7	98,3

a łącznie z drobiem pozostałym.

Tabl. 11. **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH W 2013 R.** (ceny bieżące)^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
W TYS. ZŁOTYCH		
OGÓŁEM	1311375,8	1106354,5
Produkty roślinne	322949,6	234829,3
w tym zboża	116572,7	91542,0
ziemniaki	3127,3	3111,8
Produkty zwierzęce	988426,3	871525,3
w tym żywiec rzeźny ^b	723414,2	629146,7
mleko	250658,3	228516,3
jaja konsumpcyjne	1368,0	1285,7
W ODSETKACH		
OGÓŁEM	100,0	100,0
Produkty roślinne	24,6	21,2
w tym zboża	8,9	8,3
ziemniaki	0,2	0,3
Produkty zwierzęce	75,4	78,8
w tym żywiec rzeźny ^b	55,2	56,9
mleko	19,1	20,7
jaja konsumpcyjne	0,1	0,1

Tabl. 11. **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH W 2013 R.** (ceny bieżące)^a (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
Na 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł		
O G Ó Ł E M	3428	3102
Produkty roślinne	844	658
w tym zboża	305	257
ziemniaki	8	9
Produkty zwierzęce	2584	2443
w tym żywiec rzeźny ^b	1891	1764
mleko	655	641
jaja konsumpcyjne	4	4
POLSKA = 100		
O G Ó Ł E M	2,2	2,2
Produkty roślinne	1,6	1,4
w tym zboża	1,5	1,5
ziemniaki	0,5	0,7
Produkty zwierzęce	2,6	2,5
w tym żywiec rzeźny ^b	3,0	2,9
mleko	1,9	1,9
jaja konsumpcyjne	0,5	0,6

a Płacone dostawcom; bez podatku. **b** Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie i drób.

 Tabl. 12. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH W 2013 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH		
Zboża w tonach	155307	120771
w tym zboża podstawowe ^a	115059	85455
pszenica	89871	65544
żyto	6968	5443
jęczmień	11807	8133
owies i mieszanki zbożowe	609	609
pszenżyto	5804	5726
Strączkowe konsumpcyjne ^b w tonach	7	7
Ziemniaki w tonach	4184	4167
Buraki cukrowe w tonach	107417	91419
Rzepak i rzepik w tonach	47540	35342
Warzywa w tonach	38622	19457
Owoce w tonach	5632	4280
Żywiec rzeźny ^c w tonach	158152	137695
w tym bydło (bez cieląt)	20691	19722
cielęta	133	127
trzoda chlewna	46592	36113
drób	90399	81400
w przeliczeniu na mięso ^d (łącznie z tłuszczami)	110470	95500
Mleko krowie w tys. litrów	189311	173056
Jaja w tys. sztuk	4028	3803

Tabl. 12. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH W 2013 R. (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
ROK POPRZEDNI = 100		
Zboża	80,4	76,8
w tym zboża podstawowe ^a	90,9	84,0
pszenica	93,5	87,3
żyto	106,3	97,5
jęczmień	89,7	73,3
owies i mieszanki zbożowe	73,6	81,3
pszenżyto	58,7	61,9
Strączkowe konsumpcyjne ^b	29,2	29,2
Ziemniaki	63,3	63,1
Buraki cukrowe	112,7	120,3
Rzepak i rzepik	111,9	128,7
Warzywa	341,8	203,8
Owoce	33,2	33,4
Żywiec rzeźny ^c	100,4	99,4
w tym bydło (bez cieląt)	109,4	108,1
cielęta	415,6	453,6
trzoda chlewna	102,8	102,1
drób	98,3	97,5
w przeliczeniu na mięso ^d (łącznie z tłuszczami)	100,3	99,3
Mleko krowie	97,7	99,7
Jaja	36,7	36,7

^a łącznie z mieszankami zbożowymi. ^b Bez ziarna siewnego. ^c Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^d Wołowy, cielęcy, wieprzowy, barani, koński i drobiowy; w wadze poubojowej ciepłej.

Tabl. 13. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH W ROKU GOSPODARCZYM 2012/2013**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
W TONACH		
Zboża	175146	147220
w tym zboża podstawowe ^a	114885	92286
w tym pszenica	84767	66549
żyto	7806	6351
Ziemniaki	5089	5060
Warzywa	9238	7748
Owoce	15144	11067
ROK POPRZEDNI = 100		
Zboża	88,7	109,2
w tym zboża podstawowe ^a	79,0	92,0
w tym pszenica	73,9	86,5
żyto	135,3	125,5
Ziemniaki	69,8	69,4
Warzywa	61,1	57,5
Owoce	175,5	158,1

Tabl. 13. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH W ROKU GOSPODARCZYM 2012/2013** (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
W % ZBIORÓW		
Zboża	22,7	21,3
w tym zboża podstawowe ^a	18,1	16,1
w tym pszenica	33,0	31,5
żyto	10,2	8,6
Ziemniaki	3,2	3,2
Warzywa	11,2	11,1
Owoce	71,9	57,3

a łącznie z mieszankami zbożowymi.

Tabl. 14. **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH W 2013 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne
W ZŁOTYCH		
Ziarno zbóż (bez siewnego) za 1 dt:		
pszenicy	78,61	80,35
żyta	61,47	59,89
jęczmienia	73,32	74,98
pszenżyta	67,48	67,48
Ziemniaki za 1 dt	74,74	74,68
w tym jadalne (bez wczesnych)	69,50	69,39
Buraki cukrowe za 1 dt	13,86	13,74
Rzepak i rzepik przemysłowy za 1 dt	145,94	145,49
Żywiec rzeźny (w wadze żywej) za 1 kg:		
bydło (bez cieląt)	6,08	6,10
cielęta	9,01	8,95
trzoda chlewna	5,11	5,09
drób	3,94	3,95
Mleko krowie za 1 l	1,32	1,32
Jaja kurze konsumpcyjne za 1 szt.	0,34	0,34

ROK POPRZEDNI = 100

Ziarno zbóż (bez siewnego) za 1 dt:		
pszenicy	89,2	91,4
żyta	79,4	78,2
jęczmienia	93,5	95,8
pszenżyta	88,8	88,7
Ziemniaki za 1 dt	207,9	207,7
w tym jadalne (bez wczesnych)	190,8	190,4
Buraki cukrowe za 1 dt	120,7	118,1
Rzepak i rzepik przemysłowy za 1 dt	70,3	70,9
Żywiec rzeźny (w wadze żywej) za 1 kg:		
bydło (bez cieląt)	97,4	97,9
cielęta	127,6	120,5
trzoda chlewna	101,2	101,2
drób	102,1	102,1
Mleko krowie za 1 l	111,9	112,8
Jaja kurze konsumpcyjne za 1 szt.	113,3	113,3

Tabl. 15. **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH WEGŁUG MIESIĘCY W 2013 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ziarno zbóż (bez siewnego)		Ziemniaki	Żywiec rzeźny			Mleko krowie za tys. l
	pszenicy	żyta		bydło (bez cieląt)	trzoda chlewna	drób	
	za 1 dt			za 1 kg wagi żywej			

W ZŁOTYCH

Styczeń	100,16	74,54	50,00	6,77	4,67	3,66	122,45
Luty	97,91	74,56	82,14	6,86	4,80	4,02	122,01
Marzec	94,40	72,28	79,54	6,45	4,96	4,08	122,82
Kwiecień	95,52	70,11	73,52	6,24	4,92	3,78	123,84
Maj	93,08	69,57	66,82	6,27	4,84	4,11	123,52
Czerwiec	88,61	65,59	103,83	6,10	5,26	4,05	125,58
Lipiec	84,16	49,56	74,37	6,15	5,44	4,17	126,55
Sierpień	63,75	43,57	77,24	6,16	5,52	4,25	130,20
Wrzesień	69,91	44,99	55,41	5,66	5,70	4,19	134,35
Październik	71,29	46,92	64,01	6,20	5,43	3,67	143,10
Listopad	73,35	51,89	80,16	6,12	5,09	3,43	152,15
Grudzień	75,22	53,23	83,65	5,97	5,05	3,69	161,71

OKRES POPRZEDNI = 100

Styczeń	99,9	102,3	98,6	103,2	91,6	106,3	99,4
Luty	97,8	100,0	164,3	101,3	102,7	109,8	99,6
Marzec	96,4	96,9	96,8	94,0	103,2	101,3	100,7
Kwiecień	101,2	97,0	92,4	96,8	99,2	92,7	100,8
Maj	97,4	99,2	90,9	100,5	98,4	108,7	99,7
Czerwiec	95,2	94,3	155,4	97,2	108,8	98,5	101,7
Lipiec	95,0	75,6	71,6	100,8	103,3	103,1	100,8
Sierpień	75,7	87,9	103,9	100,2	101,6	101,9	102,9
Wrzesień	109,7	103,3	71,7	91,8	103,3	98,4	103,2
Październik	102,0	104,3	115,5	109,6	95,2	87,7	106,5
Listopad	102,9	110,5	125,2	98,6	93,7	93,4	106,3
Grudzień	102,5	102,6	104,4	97,6	99,3	107,8	106,3

ANALOGICZNY OKRES ROKU POPRZEDNIEGO = 100

Styczeń	134,4	90,9	.	98,1	95,4	110,6	101,6
Luty	127,3	85,9	.	102,7	95,6	104,1	101,4
Marzec	121,5	84,8	.	99,4	101,1	108,1	102,1
Kwiecień	112,0	84,0	203,2	99,5	99,0	102,3	104,0
Maj	103,8	71,7	208,0	97,3	95,1	104,2	105,5
Czerwiec	102,8	69,8	174,5	94,1	101,2	97,6	109,9
Lipiec	93,3	65,0	232,6	95,5	105,1	100,2	110,7
Sierpień	72,0	59,9	293,5	91,8	105,3	103,7	113,6
Wrzesień	77,6	62,0	182,5	87,9	102,4	105,0	117,1
Październik	76,8	68,0	151,8	94,8	98,3	96,1	122,1
Listopad	77,0	71,0	156,4	92,0	94,2	95,0	126,4
Grudzień	75,0	73,1	164,9	91,0	99,0	107,1	131,2

Tabl. 16. **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH WĘGLUG MIESIĘCY W 2013 R.**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Średnia roczna	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październik	Listopad	Grudzień
W ZŁOTYCH													
Ziarna zbóż podstawowych – za 1 dt:													
pszenica	104,87	109,52	109,49	109,69	111,95	113,15	107,98	110,70	100,64	98,21	96,08	95,38	95,68
żyto	88,02	97,27	90,48	91,74	89,17	98,57	88,33	87,38	81,92	83,39	82,38	82,00	83,59
jęczmień	94,15	100,13	95,28	97,05	97,58	100,38	98,75	98,65	87,59	87,50	88,61	87,92	90,30
owies	85,48	89,79	86,54	87,69	87,84	90,38	86,54	85,85	81,72	80,57	81,00	83,95	83,94
Ziemniaki – za 1 dt	111,40	87,70	90,70	89,30	103,40	113,55	116,91	148,15	129,89	125,06	124,43	124,63	123,09
Zwierzęta gospodarskie za szt.:													
prosię na chów	213,87	212,86	182,50	195,71	201,43	217,50	211,11	218,57	226,25	228,33	225,71	224,44	222,00
OKRES POPRZEDNI = 100													
Ziarna zbóż podstawowych – za 1 dt:													
pszenica	x	102,8	100,0	100,2	102,1	101,1	95,4	102,5	90,9	97,6	97,8	99,3	100,3
żyto	x	104,0	93,0	101,4	97,2	110,5	89,6	98,9	93,8	101,8	98,8	99,6	101,9
jęczmień	x	104,3	95,2	101,9	100,5	102,9	98,4	99,9	88,8	99,9	101,3	99,2	102,7
owies	x	99,7	96,4	101,3	100,2	102,9	95,8	99,2	95,2	98,6	100,5	103,6	100,0
Ziemniaki – za 1 dt	x	108,8	103,4	98,5	115,8	109,8	103,0	126,7	87,7	96,3	99,5	100,2	98,8
Zwierzęta gospodarskie za szt.:													
prosię na chów	x	94,9	85,7	107,2	102,9	108,0	97,1	103,5	103,5	100,9	98,9	99,4	98,9

Tabl. 16. **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH WĘGLUG MIESIĘCY W 2013 R.** (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Średnia roczna	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Paź- dziernik	Listopad	Grudzień
ANALOGICZNY OKRES ROKU POPRZEDNIEGO = 100													
Ziarna zbóż podstawowych – za 1 dt:													
pszenica	106,4	120,1	115,9	117,7	118,4	114,7	108,6	111,8	101,1	97,8	95,1	91,5	89,8
żyto	95,9	114,8	97,9	101,9	98,5	106,2	95,1	95,1	90,0	89,0	85,9	89,1	89,4
jęczmień	103,3	116,7	105,9	109,1	107,6	108,1	105,5	111,0	97,7	96,5	96,2	92,9	94,1
owies	101,9	109,4	106,5	108,8	109,3	108,6	104,2	103,0	96,0	92,3	95,1	96,4	95,4
Ziemniaki – za 1 dt	174,3	143,9	147,4	140,9	176,7	190,6	179,2	213,3	215,2	209,9	201,6	183,4	152,7
Zwierzęta gospodarskie za szt.:													
prosię na chów	98,2	108,8	.	91,5	88,6	96,9	90,2	110,8	107,7	101,9	101,6	100,5	98,9